

MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ

BÖLGESEL KALKINMA ODAKLI MİSYON FARKLILAŞMASI VE İHTİSASLAŞMASI PROGRAMI RAPORU

DEĞERLENDİRME TAKIMI

Prof. Dr. Alipaşa AYAS (Takım Başkanı)

Prof. Dr. Filiz ERCAN

Prof. Dr. Cansu ALPASLAN

Prof. Dr. Mehmet KORKMAZ

Prof. Dr. Murat FINDIK

Uzman Ayşe AKKALENDER

29 Aralık 2017

MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ

BÖLGESEL KALKINMA ODAKLI MİSYON FARKLILAŞMASI VE İHTİSASLAŞMASI PROGRAMI RAPORU

29 ARALIK 2017

Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi'ne yapılan saha ziyareti sırasında bölgesel kalkınma odaklı misyon farklılaşması kapsamında yaptığı çalışmalar yerinde incelenmiş, yöneticilerle yapılan görüşmeler sırasında konu hakkında bilgi edinilmiş, belgeler incelenmiş ve yapılan paydaş toplantılarında konu incelenerek değerlendirme kriterleri tablosu tüm ziyaret ekibinin katılımı ile doldurulmuş ve aşağıdaki rapor hazırlanmıştır.

Burdur ilinin tarım ve hayvancılıkta sahip olduğu potansiyel ve üniversitenin hedeflerinin bu potansiyel ile örtüştürülmesi gelişme açısından önemlidir. YÖK'ün bölgesel kalkınma odaklı misyon farklılaşması politikasının Mehmet Akif Ersoy üniversitesi ve Burdur ili için yeni bir vizyon ortaya çıkarttığı ziyaret ekibi olarak yaptığımız önemli bir tespittir. Üniversitenin mevcut ve gelecek altyapısının üstlenilen yeni rol ile uyumlaştırılması çabası Burdur ilinin tarım ve hayvancılıktaki rekabet gücünü artırmayı olumlu yönde etkileyecek bir seviyededir. Bu durum sadece Burdur ilini değil aynı zamanda yakın illeri de olumlu yönde etkileyecek bir seviyededir. Bu yeni misyon farklılaşması programı ile üniversite bölgenin sosyo-ekonomik yapısı içerisinde önemli bir aktör haline gelme sürecinde ilerlemektedir.

Bölgesel Kalkınma Odaklı Misyon Farklılaşması İhtisaslaşma programı, üniversite üst yönetiminin güçlü ve motive edici liderliği ile başlatılmış, konu hakkında gerek üniversite içi gerekse üniversite dışı kamuoyu önemli ölçüde bilgilendirilmiştir. Bu bağlamda üniversitenin birimlerinin program içerisindeki rolleri netleştirilmiş, dış paydaşlar ile gerekli işbirliği ağları oluşturulmuştur. İhtisaslaşma programı için yapabildiğimiz tespitler bağlamında sağlam temelli, katılımcı ve sürdürülebilir bir model oluşturulduğu izlenimi oluşmaktadır. Elbette halen programın aktif hale gelmemiş olması ve mali açıdan hazırlanan projelerin henüz başlatılamamış olması gereğini de vurgulamak gerekir.

Üniversite tarafından sektörle işbirliğinin eğitim modelinin bir parçası haline getirilmesi planlanmış ve bu konuda meslek yüksekokullarında ön çalışmalar yapılmaya başlanmıştır. Konu ile ilgili çalışma alanlarında görev yapan akademisyenlerin bireysel ve takımlar halinde program kapsamında proje geliştirmeleri sağlanmış, bu projeler sektörle paylaşılarak önceliklendirilmiş ve desteklenme aşamasına getirilmiştir.

Programın ana omurgası merkezler üzerine oturtulmuş, sürdürülebilirliğin sağlanması için teknik elemanlarla altyapının desteklenmesi planlanmıştır. İhtisaslaşma programı 2017 yılında başlatıldığından ve henüz gerekli bütçe ödenekleri alınmadığından planlanan faaliyetlerin uygulanmasına tam anlamı ile başlanamamış ancak programın altyapısını oluşturacak hazırlıklar sürdürülmektedir.

Kurumun ihtisaslaşmayı planladığı hayvancılık alanında, büyükbaş hayvan yetiştiriciliği (çiftçi eğitimi, bakım ve besleme, doğum ve sağım, damızlık), hayvan sağlığı, salgın ve bulaşıcı hastalıklar, koruyucu hekimlik, genetik ıslah, embriyo ve sperma üretimi ve saha uygulaması, küçükbaş hayvan yetiştiriciliği, süt ve süt ürünleri üretimi, et ve et ürünleri üretimi, işletmecilik (pazarlama ve markalaşma, yönetim ve kurumsallaşma, maliyet ve finans yönetimi, üretim yönetimi, yasal yükümlülükler ve destekler, kooperatifçilik), enerji verimliliği ve atık yönetimi temaları esas alınarak çalışmalar yürütülmesi planladığı ifade edilmektedir. Ayrıca kurum yöneticileri, hedeflenen amaçlar doğrultusunda çiftçinin sorunlarına yönelik çözüm stratejileri, kaliteli ürün geliştirme ve pazarlama alanlarında temel araştırma yapacaklarını ve çözüm üreteceklerini de vurgulamışlardır.

Üniversite yönetiminin ve ilgili kadroların bütün bu planlama ve ifade edilen hedeflerle ilgili motivasyonlarının yüksek olduğu ve toplumsal sorumluluklarını yerine getirecek kapasitede oldukları görülmüştür. Ancak, bölgesel kalkınma odaklı planlanan araştırmalarda, mali kaynağın sağlanmasında büyük ölçüde Kalkınma Bakanlığında gelecek fonlara bağlı olarak yürütüleceği izlenimi edinilmiştir. Fonlamada bir aksaklık olması durumunda buna yönelik olarak oluşturulmuş risklerin gerçekçi biçimde analiz edildiği ve çözümün sunulduğu yazılı bir B planı ise tespit edilememiştir.

Programın kırılgan noktaları değerlendirildiğinde aşağıda sıralanan hususlar dikkat çekmektedir;

- ✓ Kalkınma Bakanlığında bu amaçla alınması planlanan ödeneğin hangi bilimsel objektif kriterlere göre araştırmacılara dağıtılacağı çok net değildir.
- ✓ Düşünülen dağıtım modelinde projelerin değerlendirilme ve desteklenmesi kararının merkezinde MAKÜ yer almaktadır. Özellikle değerlendirme aşamasının iç danışmanlar tarafından yapılması, iç paydaşlar arasında çıkar çatışma ve çakışmasına yol açabileceğinden programın istenen hedefe ulaşmasında güçlüklerle karşılaşılacaktır.
- ✓ Diğer taraftan, öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısında 20-25'li rakamların hedeflenmemesi ve üniversitesinin halihazırda yatay büyümeyi öncelikli alanlarında belirlemesi durumu oldukça önemli başka bir kırılganlık noktası olarak görülmektedir.

Programın gelişmesine katkı sağlayacak öneriler aşağıda sıralanmıştır;

- ✓ Programın başarıya ulaşmasında, kaliteli araştırmacıların istihdam edilmesi yanında, mevcut araştırmacılarının potansiyellerinin arttırılması için proje yazım seminerleri sık sık yapılmalı ve

mevcut araştırcıların başta TÜBİTAK olmak üzere üniversite dışı bağımsız proje almaları teşvik edilmelidir.

- ✓ Diğer taraftan, Kalkınma Bakanlığı aracılığı ile alınacak bütçenin etkin ve verimli kullanılması için Bakanlık tarafından, MAKÜ dışından proje değerlendirme aşamasında bağımsız hakem havuzları oluşturulmalıdır.
- ✓ Programda olası insan ve mali kaynaklar konusunda yaşanabilecek olumsuzluklara karşı mevcut riskleri gerçeği bir şekilde bertaraf edebilecek bir B planına ihtiyaç olduğu da aşıkardır.

Program oldukça yeni olduğundan uygulama, izleme ve değerlendirme çalışmalarına ilişkin olarak yeteri kadar veri elde edilememiştir. Ancak oluşturulan modelin gerekli bütçe olanakları ve kadro olanakları ile desteklenmesi durumunda hedeflerine ulaşacağı kanaati ziyaret ekibimizde oluşmaktadır.

Yüksek Öğretim Kalite Kurulu Dökümanlarında EK-3'te verilen tablodaki kriterler bağlamında yapılan değerlendirme aşağıda yer almaktadır. Bu tabloda yer alan herbir kriterin puanlanmasında ziyaret ekibi maddeleri tek tek ele almış ve tartışmalar sonucunda gerçeği bir değerlendirme üzerinden puanlamayı yapmıştır.

Tabloda yer alan kriterlere göre değerlendirildiğinde birkaç maddede zayıflıklar görülmekle beraber genel anlamda yapılan değerlendirmede Bölgesel Kalkınma Odaklı Misyona Farklılaşması açasından üniversitenin yönetim, akademik ve idari personel ve paydaşlar açasından oldukça üst düzeyde bir bilinçlenme olduğu anlaşılmaktadır.

Bu programın sağlanacak mali desteklerle hayata geçirilmesi hedeflere ulaşılması açasından büyük önem arz etmektedir. Üniversitede, özellikle üst yönetim bağlamında değerlendirildiğinde liderlik açasından bir problem olmadığı ve vizyoner bir bakış açasıyla program için hazırlıklar yaptığı söylenebilir.

Bölgesel Kalkınma Odaklı Misyon Farklılaşması ve İhtisaslaşması Programı kapsamında kullanılacak değerlendirme kriterleri

Değerlendirme Kriterleri	Puan*
<p><u>Kurumun misyonu, vizyonu, değerleri ve hedeflerinin “Bölgesel Kalkınma Odaklı Misyon Farklılaşması ve İhtisaslaşması Programı” kapsamında değerlendirilmesi</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kurumun misyonunun, vizyonunun, değerlerinin ve hedeflerinin bölgesel kalkınma odaklı misyonunu kapsama düzeyi • Kurumun misyonu, vizyonu, değerleri ve hedeflerinin ihtisaslaşacağı alan ile uyumluluğu 	<p>5</p> <p>5</p>
<p><u>Araştırma ve eğitim altyapısının, insan kaynaklarının Bölgesel Kalkınma Odaklı Misyon Farklılaşması ve İhtisaslaşması Programı” na yönelik olarak etkin kullanımının değerlendirilmesi</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Araştırma ve eğitim için ayrılan fiziksel mekanlar, laboratuvar, ekipman gibi altyapısının bölgesel ihtisaslaşma ile uyumu ve uyuma yönelik geliştirme faaliyetleri • Öğretim elemanlarının ihtisaslaşma alanına katkı derecesi ve yeterlilikleri • Araştırma ve eğitim saha/konularının bölgeye yönlendirilip yönlendirilmediği • Bölgesel ihtisaslaşma alanları dışındaki araştırma ve eğitim faaliyetlerinin nasıl ilişkilendirilip yönlendirildiği • Eğitim programlarında (önlisans-lisans) bölgesel ihtisaslaşma alanına yönelik gelişmeler ve çabalar • Lisansüstü eğitimde bölgesel ihtisaslaşma alanına yönelik gelişmeler ve çabalar • Araştırma altyapısı ve insan kaynağı ile birlikte araştırma faaliyetlerinin bölgesel ihtisaslaşma alanlarına nasıl yönlendirildiği-destekler, teşvikler, öncelikleri 	<p>4</p> <p>4</p> <p>5</p> <p>4</p> <p>3</p> <p>4</p> <p>4</p>
<p><u>Bölgesel kalkınma odaklı ihtisaslaşma sürecinin yönetim modelinin – Sürdürülebilirliğinin değerlendirilmesi</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Web sitesi, program kapsamında çalışan görevliler ve ofis • Programa ilişkin fikirlerin değerlendirme biçimi, izleme mekanizmaları • Yeni kadrolaşmaların program kapsamına uyumu • Mevcut politika dokümanında yer alan taahhütlerini gerçekleştirme düzeyi • Yönetim modelinin sürdürülebilirliği 	<p>4</p> <p>5</p> <p>5</p> <p>*</p> <p>5</p>

<p><u>Gelecek Vizyonunun, Stratejisinin, Model Yapı Oluşturma düzeyinin değerlendirilmesi</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Stratejik planda bölgesel kalkınmaya katkı boyutunu eklemek üzere revizyon yapıp yapılmadığı veya revizyon çalışmalarının başlatılıp başlatılmadığı • Üniversitenin bölgesel odaklı misyonu kapsamında geleceğe yönelik hedefleri, stratejileri ve araştırma yönetim modelini geliştirme ve ülkemiz için örnek model olma yaklaşımı 	<p><u>2</u></p> <p><u>5</u></p>
<p><u>Programa ilişkin Sahiplenme – Liderlik düzeyinin değerlendirilmesi</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Senato-yönetim kurulu vb üst yönetim organlarının ve özellikle rektörün sahiplenme düzeyi • Öğretim elemanlarının farkındalık düzeyi, • Bölgesel aktörlerin bölgesel ihtisaslaşma konusundaki farkındalığı, bu çerçevede yapılan seminer-görüşme-çalıştay vb etkinlerin niceliği ve niteliği • İldeki kalkınma ajansı ofisinin farkındalığı ve katkı düzeyi 	<p><u>5</u></p> <p><u>4</u></p> <p><u>5</u></p> <p><u>5</u></p>

*Kriter ve alt kriterler için 5 üzerinden puanlama yapılır.